

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuskauden 2024–35 ensimmäisen vuoden seuranta

Hallitus 23.05.2025

572/00.01.013.0132/2025

Esittelijä Toimitusjohtaja Tommi Fred

Valmistelijat Tulosaluejohtaja Satu Pääkkönen, yksikön päällikkö Sirpa Joukainen, erityisasiantuntija Vilja Tähtinen, sähköposti etunimi.sukunimi@hsy.fi

Sopimuskauden 2024–35 ensimmäisessä seurannassa on tarkasteltu sopimuksen toimenpiteiden toteutumista vuonna 2024 ja alkuvuonna 2025. Sopimukseen on kirjattu yleisiä tavoitteita sekä 47 toimenpidettä, joista suurin osa on edistynyt sovitusti ja osa käynnistyy vasta myöhemmin sopimuskaudella. Nyt voimassa oleva MAL-sopimus solmittiin joulukuussa 2024. Sopimus kuvaa seudun kuntien ja valtion yhteistä tahtotilaa seudun kehittämisestä ja pohjautuu Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelmaan.

Seudulliseen suunnitteluun ja tietopohjaan liittyvä kehittäminen on käynnistynyt suunnitellusti. Sopimuskirjaus MAL-suunnittelun jatkamisesta on aloitettu seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisella. Myös maankäytön ja asumisen osioita laajemmin käsittelevä MAL-suunnittelu käynnistyy vuonna 2026.

Kestävään ja vähäpäästöiseen yhdyskuntarakenteeseen ja liikennejärjestelmään tähtäviä toimenpiteitä on saatu pääosin edistettyä sovitusti. Raskaan liikenteen taukopaikkoihin ja vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraan sekä lähijunaliikenteen varikkokokonaisuuteen liittyviin toimenpiteisiin liittyy jo edellisellä sopimuskaudella ilmenneitä haasteita ja toimenpiteiden kokonaisuuden toteutuksen on arvioitu edenneen tässä vaiheessa vasta osittain. Väyläverkon kehittämiseen ja Helsingin kaupunkiseudun prioriteettien huomioimiseen valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämisessä liittyvien toimenpiteiden arviointia tehdään tulevina vuosina, sillä niiden toteutumista varten tarvittavat linjaukset varmistuvat myöhemmässä vaiheessa sopimuskautta.

Asumisen ja elinympäristön laatuun tähtäävät toimenpiteet ovat pääosin edistyneet suunnitellusti.

Haastava tilanne asuntomarkkinoilla on vaikuttanut merkittävästi kuntien mahdollisuuksiin päästä sopimuksessa esitettyyn asuntotuotannon tavoitetasoon. Vuonna 2024 jäätiin ennätysalhaisiin asuntotuotantolukuihin (9 714 asuntoa) edellisen sopimuskauden ennätyskorkeiden tuotantolukujen jälkeen. Edellisen kerran alle 10 000 asuntoa rakennettiin Helsingin seudulla vuonna 2010. Kaavoitusta asumiseen on jatkettu, ja asemakaavavarantoa onkin kaavoituksen ja vähentyneen asuntotuotannon takia reilusti yli tavoitteena olevan viiden vuoden asuntotuotantotarpeen verran.

Sopimuksen mukaisesti HSY vastaa seuranta-aineistojen ylläpidosta ja koordinoinnista. Liikennettä koskevien seurantatietojen koostamisesta vastaa Helsingin seudun liikenne (HSL). Sopimuksen toteutumista seuraa sopimusosapuolten vuosittainen seurantakokous, joka pidettiin 20.5.2025. Seurantakokouksen valmistelusta vastaa ympäristöministeriön asettama sopimussihteeristö, jonka ohjauksessa seurantamateriaalit tuotetaan. Seurantamateriaaleja ovat tiivis seurantakatsaus sekä HSY:n verkkosivulla oleva interaktiivisia infograafeja sisältävä MAL-näkymä, jossa keskeisiä tietoja voi tarkastella myös kunnittain ja kaikkien aiempienkin MAL-sopimuskausien vuosilta.

Kaikki seurantamateriaalit löytyvät HSY:n verkkosivuilta <http://www.hsy.fi/mal-seuranta>.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää merkitä asian tiedoksi.

Päätös